

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра міжнародних комунікацій та політичного аналізу

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
«РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК І ТКС»

Підготовки доктора філософії
галузі знань 29 «Міжнародні відносини»
Спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації
та регіональні студії»
освітньо-наукової програми «Міжнародна відносини та стратегічні
комунікації України та ЄС»

Розробник: д. політ. н., проф. Шуляк А.М.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу, протокол № 13 від “22” червня 2022 року
Завідувач кафедри: Карпчук Н.П.

Гарант
освітньо-наукової програми
«Міжнародна відносини та стратегічні комунікації
України та ЄС»

Шуляк А.М.

СИЛАБУС

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
форма навчання: денна	галузь знань 29 «Міжнародні відносини», спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», освітньо-наукова програма «Міжнародні відносини та стратегічні комунікації України та ЄС», Доктор філософії	Вибіркова
Кількість годин/кредитів: 120/4		Рік навчання: 1
		Семестр: перший
ІНДЗ: немає		Лекції : 10 год.
		Практичні (семінарські): 14 год.
	Самостійна робота: 88 год.	
		Консультації 8 год
		Форма контролю: залік.
Мова викладання		<i>Українська/</i>

1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ВИКЛАДАЧ	Шуляк Антоніна Миколаївна
КОНТАКТНІ ДАНІ	antonina.mytko@vnu.edu.ua
КОМПЕТЕНЦІЇ ТА ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧА	Декан факультету міжнародних відносин, доктор політичних наук, професор кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу, ORCID ID 0000-0002-5234-0758 тематика наукових досліджень - інформаційно-аналітична діяльність, інформаційна демократія, політична аналітика та прогнозування сертифікат B2 (англійська)

2. ОПИС КУРСУ

ПЕРІОД РЕАЛІЗАЦІЇ КУРСУ	I семестр
ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА	Кафедра міжнародних комунікацій та політичного аналізу, Факультет міжнародних відносин
АНОТАЦІЯ КУРСУ	Концепт транскордонного співробітництва. Теоретичні підходи до вивчення інформаційного чинника транскордонного співробітництва. Функції та якість інформації в ТКС. Етапи розвитку транскордонної співпраці в Європі. Програми й ініціативи ЄС із транскордонної співпраці. Європейський Союз – Україна. Нормативно-правові засади й установи транскордонного співробітництва. Суб'єктно-предметне поле інформаційного законодавства. Організаційні засади формування інституту транскордонного співробітництва
ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ	Лекції, практичні заняття, модульні контрольні роботи.
МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОЦІНКИ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	Дисципліна складається з двох змістових модулів. Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за: 1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 80 балів); 2. ІНДЗ (максимум 20 балів). За відповідь під час семінарського заняття розподіл балів відбувається таким чином: 10-8 – відмінно; 7-5 – добре; 4-2 – задовільно; 1-0 – незадовільно.

	<p>У змістовому модулі 1 – 4 семінарські заняття, оцінка за кожне заняття 10 балів. У змістовому модулі 2 – 5 семінарських занять, оцінка за кожне заняття 10 балів. Загальна сумарна оцінка за поточне оцінювання на семінарських заняттях 80 балів (сумарна). 20 балів студенти отримують за ІНДЗ: Розробити програму покращення інформаційного забезпечення ТКС для відносин України та однієї із сусідніх країн (Угорщина, Румунія, Словаччина, Молдова. Білорусь, Польща, Росія). Доповідь на 8-10 сторінок.</p> <p>Підсумковий контроль проходить у формі заліку, за складання якого студент може отримати максимум 100 балів. Загальна сума балів за курс – 100. Оцінка за освоєння курсу виставляється згідно шкали оцінювання.</p> <p>За умови дистанційного навчання – засобами Office 365 в команді Teams.</p>
ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	<p>Відвідування лекційних та семінарських занять, максимальна кількість дозволених пропусків: 3. Перескладання практичних у разі поважної причини (лікарняного, перебування на навчанні за кордоном тощо). Виконання ІНДЗ на засадах академічної доброчесності.</p>
МЕТА І ЗАВДАННЯ І КУРСУ	<p>Вивчення навчальної дисципліни передбачає вивчення підходів до трактування терміна «інформаційне забезпечення транскордонного співробітництва»; вивчення практики транскордонної взаємодії в Республіці Польща, Російській Федерації, Румунії, Угорщини, Словаччини, Білорусі, Молдови; дослідження особливостей транскордонного співробітництва зазначених країн з Україною; надання рекомендацій щодо удосконалення, оптимізації регіонального розвитку взаємовідносин української держави та сусідніх країн.</p> <p>Метою курсу є проаналізувати теоретико-методологічні аспекти, особливості транскордонної взаємодії, вироблення практичних рекомендацій для органів вдали щодо регіонального розвитку транскордонного співробітництва України.</p>
ПРЕРЕКВІЗИТИ	-
ПОСТРЕКВІЗИТИ	Міжнародні системи та глобальний розвиток, Аналіз зовнішньої політики країн ЄС

3. СТРУКТУРА ЗАЛКОВОГО КРЕДИТУ КУРСУ

№	Назва тем	Розподіл годин			
		л	с	кон сул	с/р
Змістовий модуль І.					
«Теоретико-методологічні основи вивчення ТКС»					
1	Концепт транскордонного співробітництва.	2	2	1	10
2	Теоретичні підходи до вивчення інформаційного чинника транскордонного співробітництва			1	10
3	Функції та якість інформації в ТКС	2	2	1	10
Змістовий модуль ІІ.					
«Практика здійснення інформаційного забезпечення ТКС»					
4	Етапи розвитку транскордонної співпраці в Європі.		1	1	10
5	Програми й ініціативи ЄС із транскордонної співпраці		1	1	10
6	Європейський Союз – Україна	2	2		9

7	Нормативно-правові засади й установи транскордонного співробітництва.	2	2	1	9
8	Суб'єктно-предметне поле інформаційного законодавства	2		1	10
9	Організаційні засади формування інституту транскордонного співробітництва		2	1	10
	Всього 54 години	10	14	8	88

4. ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Тема
1	Концепт транскордонного співробітництва 1. Транскордонне співробітництво (ТКС) як елемент державної політики 2. Елементи ТКС. 3. Характеристика поняття «єврорегіон». 4. Мета та принципи транскордонної співпраці. 5. Правове та інституційне підґрунтя ТКС.
2	Теоретичні підходи до вивчення інформаційного чинника транскордонного співробітництва 1. Сутність інформаційного забезпечення в сучасній науці 2. Компоненти системи інформаційного забезпечення 3. Зміст інформаційного забезпечення транскордонного співробітництва 4.
3	Функції та якість інформації в ТКС. 1. Функції інформаційного забезпечення транскордонного співробітництва 2. Основні суб'єкти й об'єкти системи інформаційного забезпечення транскордонного співробітництва 3. Види інформаційного забезпечення ТКС за ознакою статусу суб'єктів 4. Напрями кооперації в інформаційно-аналітичній роботі
4	Джерельно-інформаційна база та оргаспекти. 1. Архівні матеріали, документи українських архівів. 2. Документальні джерела з транскордонного співробітництва в міжнародному вимірі. 3. Документи Комітету з питань розвитку транскордонного співробітництва Ради Європи й інших офіційних органів Ради Європи, документи в ро регіонів. 4. Статистичні матеріали з транскордонної кооперації. Програми і проекти з розвитку транскордонної співпраці. Мемуарна література. 5. Організаційні аспекти інформаційного забезпечення транскордонного співробітництва.
5	Етапи розвитку транскордонної співпраці в Європі 1. 1958–1980 рр. – спонтанні форми транскордонного співробітництва. 2. 1980–1990 рр. - розробка перших інструментів для правової підтримки. Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво. Асоціація європейських прикордонних регіонів. Європейська хартія місцевого самоврядування. 3. 1990–2006 рр. – період розроблення потужних документів для фінансової підтримки та поширення ініціатив транскордонної співпраці. 4. 2006 р. і до сьогодні – сучасний етап ТКС.
6	Програми й ініціативи ЄС із транскордонної співпраці 1. «Європейська територіальна співпраця». Ініціатива INTERREG (1990–1999 рр.) 2. INTERREG I. INTERREG II. INTERREG III. INTERREG IV 3. Програма PHARE CBC (Cross-Border Cooperation) та PHARE CREDO

	<p>4. CADSES. TACIS CBC. CARDS та MEDA. LACE</p> <p>5. Повідомлення Європейської комісії «Ширша Європа»</p>
7	<p>Європейський Союз – Україна.</p> <p>1. Європейська політика сусідства. Інструмент європейського сусідства. Програми на 2007–2013 рр. Ініціатива «Східне партнерство».</p> <p>2. Рамкові міжнародні угоди з транскордонного співробітництва. Угоди про утворення євро регіонів.</p> <p>3. Угоди між регіональними органами адміністративно-територіальних одиниць сусідніх держав.</p> <p>4. Національне законодавство України з регіонального та транскордонного співробітництва.</p> <p>5. Стратегічний документ для України. Індикативна програма на 2011–2013 рр.</p> <p>6. Законодавча база забезпечення транскордонного співробітництва України</p>
8	<p>Теоретико-методологічні засади дослідження транскордонного співробітництва України та країн СНД.</p> <p>1. Фактори формування інститутів транскордонного співробітництва.</p> <p>2. Інституційні засади транскордонної співпраці країн СНД.</p> <p>3. Типологізація нормативно-правового забезпечення транскордонного співробітництва країн СНД.</p>
9	<p>Суб'єктно-предметне поле інформаційного законодавства СНД</p> <p>1. Документи, прийняті учасниками Співдружності Незалежних Держав.</p> <p>2. Документи, що підписані на міждержавному рівні на дво- або багатосторонній основі.</p> <p>3. Документи, акти регіонального рівня.</p> <p>4. Інші угоди між суб'єктами СНД.</p>
10	<p>Організаційні засади формування інституту транскордонного співробітництва</p> <p>1. Міждержавні інститути та структурні підрозділи співтовариства.</p> <p>2. Структурні підрозділи органів влади</p> <p>3. Єврорегіони.</p> <p>4. Транскордонна інфраструктура громадянського суспільства.</p> <p>5. Транскордонні кластери.</p>

5. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

	Інтегральна	Загальні	Фахові
Компетентності	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, проводити дослідницько-інноваційну діяльність, що передбачає глибоке переосмислення	ЗК2. Здатність здійснювати пошук, аналіз та критичне осмислення інформації з різних джерел, продукувати нові ідеї. ЗК6. Уміння спілкуватися з широкою науковою спільнотою та громадськістю з актуальних питань міжнародних відносин та світової політики, проявляючи дипломатичність та повагу до опонента. ЗК7. Здатність до організації та проведення	ФК 2. Здатність до аналітичного мислення та практичних навичок систематизації інформації з метою обробки великих масивів даних, здійснення оцінювання та прогнозування міжнародних відносин ФК 3. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати наукові дослідження актуальних проблем міжнародних відносин, визначати наукові проблеми, готувати

	наявних та створення нових цілісних знань, а також практичне впровадження отриманих результатів.	навчальних занять з використанням теоретичних та методологічних напрацювань власного наукового дослідження.	аналітичні матеріали та наукові доповіді, здійснювати їх оприлюднення. ФК 5. Здатність аналізувати глобальні, регіональні та локальні фактори формування зовнішньої політики та стратегії України та інших держав. ФК 6. Здатність застосовувати інформаційні технології, сучасні методи моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів для наукового обґрунтування та підтвердження / спростування гіпотез. ФК 7. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері міжнародних відносин та світової політики.

Програмні результати		
	ПРН 2.	Здійснювати пошук, аналіз та критичне осмислення інформації з різних джерел, продукувати нові ідеї.
	ПРН 3.	Самостійно планувати, організовувати та здійснювати наукові дослідження актуальних проблем міжнародних відносин, визначати наукові проблеми, готувати аналітичні матеріали та наукові доповіді, здійснювати їх оприлюднення.
	ПРН 7.	Оперувати ключовими теоріями, концепціями і методами дослідження міжнародних безпекових проблем, управління та врегулювання міжнародних конфліктів в сучасному світі.
	ПРН 10.	Застосовувати інформаційні технології, сучасні методи моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів для наукового обґрунтування та підтвердження / спростування гіпотез.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ

			Сума балів
Змістовий	Змістовий	індз	

модуль 1				модуль 2					
1	2	3	4	5	6	7	8		
10	10	10	10	10	10	10	10	20	
40				40					
80 балів									100

7. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Не зараховано

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Методичне забезпечення:

1. Шуляк А.М. Info-analytic support for ukrainian-polish cross-border cooperation: a case study of euro-regions Codrul Cosminului. Issue 2, (Vol. 26) / 2020, Pages: 431-454, DOI: <https://doi.org/10.4316/CC.2020.02.007>.
2. Шуляк А.М. Institutional support for ukrainian-polish cross-border cooperation within the framework of euro-regions "Carpathian" and "Bug". Środkowoeuropejskie Studia Polityczne [Central European political studies]. Wydawnictwo Naukowe WNPiD UAM, Poznań, #2, 2021, p.79-98
3. Інформаційне забезпечення транскордонного співробітництва України: теоретичні аспекти : кол. моногр. / А. М. Митко, Б. М. Юськів, Н. П. Карпчук [та ін.] ; наук. ред. Є. Б. Тихомирова, з а заг. ред. А. М. Митко. – Луцьк : Вежа-Друк, 2013. – 268 с.
4. Інформаційне забезпечення транскордонного співробітництва України: практичні аспекти : кол. моногр. / Є. Б. Тихомирова, Н. П. Карпчук, Б. М. Юськів [та ін.] ; за заг. ред. А. М. Митко. – Луцьк : Вежа-друк, 2014. – 288 с.
5. Інформаційне забезпечення транскордонного співробітництва України: методичні аспекти : кол. моногр. / Б. М. Юськів, Н. П. Карпчук, Є. Б. Тихомирова [та ін.]; наук. ред. Є. Б. Тихомирова ; за заг. ред. А. М. Митко. – Луцьк : Вежа-Друк, 2015. – 252 с.

Основні джерела:

6. Тихомирова Є. Б. Рейтинги та ренінги: інвестиційне позиціонування України. Слов'янський вісник: Зб. наук. праць. Серія „Історичні та політичні науки”. Вип. 15. 2013. С. 254-260
7. Тихомирова Є. Б. Суб'єктно-предметне поле інформаційного законодавства СНД. Слов'янський вісник: Зб. наук. праць. Серія „Історичні та політичні науки”. Вип. 16. 2013. С. 212-216
8. Тихомирова Є. Б. Нормативно-правові засади транскордонного співробітництва України та країн СНД. Одеський державний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. 2013. № 11 (76). С. 139-146
9. Тихомирова Є. Б. Стратегічне партнерст-во ЄС і країн ЛАК: інформаційний ракурс. Дослідження світової політики: зб. наук.праць. №2 (63), 2013. С. 32-39.
10. Тихомирова Є. Б. Транскордонне співробітництво крізь призму дискурсивної свідомості. Науковий вісник : Одеський державний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. 2014. № 3 (211). -С. 237-248
11. Тихомирова Є. Б. Інституціональна складова інформаційного забезпечення транскордонного

співробітництва СНД. Слов'янський вісник: Зб. наук. праць. Серія „Історичні та політичні науки”. Вип. 18. Рівне : 2014. С. 114-111

12. Тихомирова Є. Б. Формування брендбуку як засобу просування транскордонного бренду. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; [редкол.: Є. Б. Тихомирова та ін.]. Луцьк, 2015. № 14 (291) : Міжнародні відносини. С. 90-95.

13. Тихомирова Є. Б. Вербальний та візуальний контекст позиціонування транскордонного співробітництва. Політикус : Науковий журнал, Випуск 1. Одеса, 2015. 3, 128-133

14. Карпчук Н.П. Комунікаційна політика ЄС у сфері транскордонної співпраці з Україною // Науковий вісник. Одеський державний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців / Науки: економіка, політологія, історія. – Одеса: ОДЕУ, №2 (181). - 2013. - С. 179-186.

15. Карпчук Н.П. Комунікаційні аспекти транскордонної співпраці України та Румунії // Слов'янський вісник: збірник наукових праць. Серія «Історичні та політичні науки» / Рівненський державний гуманітарний університет, Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету. Випуск 16. Рівне, 2013. С. 156-160.

16. Карпчук Н.П. Суб'єкти та об'єкти системи інформаційного забезпечення транскордонної співпраці України та Румунії . Слов'янський вісник, Випуск 19. 2014. С. 120-124

17. Карпчук Н.П. Інформаційне забезпечення транскордонної співпраці України та Румунії. Науковий вісник СНУ, серія : Міжнародні відносини. -№ 11, 2014. -С.17-23.

18. Митко А.М. До питання про особливості транскордонного співробітництва України та Угорщини // Актуальні проблеми міжнародних відносин : [збірн. наук. праць]. – Вип. – К. : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Інститут міжнародних відносин, 2014. - с.84-89

19. Митко А.М. Інформаційні проекти транскордонного співробітництва України та Угорщини у рамках Карпатського євро регіону. Науковий вісник Одеського державного економічного університету Всеукраїнська асоціація молодих науковців. – Т.1. Економіка. Політика. – Одеса, 2014. - с. 53-58.

20. Юськів Б. М. Суб'єкти й об'єкти системи інформаційного забезпечення транскордонної співпраці. Слов'янський вісник: збірник наукових праць. Серія "Історичні та політичні науки" / Рівненський гуманітарний університет, Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету. – Вип. 16. – Рівне, 2013. – С.240-244.

21. Юськів Б. М. Зміст і функції інформаційного забезпечення транскордонного співробітництва . Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Серія: Міжнародні відносини. – 2013.

22. Юськів Б. М. Інформаційне забезпечення проектів транскордонної співпраці України та Білорусі. Слов'янський вісник: збірник наукових праць. Серія "Історичні та політичні науки" / Рівненський гуманітарний університет, Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету. – Вип. 19. – Рівне, 2014. – С.258-262.

23. Терещук М.І. Політика туристического брендинга страны как инструмент реализации
Додаткова

1. Communication from the Commission on "Cooperation in the Area of Justice and Home Affairs within the Eastern Partnership, Brussels, 26 September 2011. http://ec.europa.eu/home-affairs/news/intro/docs/20110926/1_EN_ACT_part1_v9.pdf.

2. EUREGIO: www.euregio.de.

3. European Charter of Local Self-Governmen. <http://conventions.coe.int/> 10.

4. European Grouping for Territorial Cooperation. http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/gect/index_en.htm.

5. European Neighbourhood and Partnership Instrument. Ukraine. Country Strategy Paper: 2007-2013. http://ec.europa.eu/world/enp/pdf/country/enpi_csp_ukraine_en.pdf.

6. European Neighbourhood and Partnership Instrument. Ukraine. National Indicative Programme 2011-

2013. http://ec.europa.eu/world/enp/pdf/country/2011_enpi_nip_ukraine_en.pdf.
7. European Neighbourhood Policy. http://ec.europa.eu/world/enp/documents_en.htm.
8. Interreg. <http://www.interreg4c.eu/>